

Тақриз

ба фишурдаи рисолаи Камолова Гадобегим дар мавзӯи «Асосҳои лингводидактики таълими пунктуатсия ва нақши он дар саводнокии нутқи хаттию шифоҳии хонандагон дар дарсҳои забони тоҷикӣ» ҷиҳати дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.02. – Назария ва методикаи омӯзишу парвариш (забон ва адабиёти тоҷик)

Пажӯҳишхое, ки донишмандон ва устодони фозил перомунӣ масоили вожашиносӣ, сарфу наҳв, усули таълими забон ва адабиёт, услуби нигориши осори адибони давраҳои гуногуни адабиёти тоҷику форс кардаанд, сарчашмаи илҳами муҳаққиқони минбаъда гардидааст. Бо истифода аз назарияи илмии онҳо рӯ овардан ба таҳқиқи ҷанбаҳои гуногуни забон ва осори адибон ва дар ин замина нишон додани таҳаввулоти луғавӣ, сарфиву наҳвии забон ва усули таълими забон ва адабиёт мавзӯи муҳимми илмӣ мебошад, зеро дастовардҳои соҳаҳои мухталифи иқтисодию сиёсӣ ва илмию фарҳангӣ маҳз дар забони навиштаҳои адибон инъикос меёбад. Ҳамчунин баррасии паҳлуҳои мухталифи забон дар ҳама давраҳо ҷиҳати нишон додани ташаккули таърихӣ ҳодисаҳои гуногуни забонӣ ва пайдо кардани роҳу усулҳои таълим он, аз ҷумла таълими аломатҳои китобат ба инкишофи нутқи хаттии хонандагон мусоидат мекунад. Аз ин ҷост, ки пажӯҳиш дар мавзӯи мазкур саривақтӣ ба ҳисоб меравад.

Дар фишурда доир ба масоили мубрам будани мавзӯъ, аҳамияти илмию назариявӣ, дараҷаи пажӯҳиши мавзӯъ, манбаи тадқиқот, ҳадаф ва вазифаҳои тадқиқот, навгонӣ ва ғайра ба таври зарурӣ зикр гардидааст. Мақсади муаллиф дар муқаддима ва се боби қор тарҳрезӣ шуда, дар зерфаслҳои он пайгирӣ мешавад, ки муаллиф онро дар сатҳи баланди илмӣ анҷом додааст.

Аз фишурдаи рисола маълум аст, ки масоили назариявии марбут ба мавзӯъ пурра омӯхта шуда, бо интихоби дурусти усули таҳлил, таҳқиқу арзёбии мушкилоти аломатҳои китобат ва таълими онҳо бахшида шудааст.

Мубрамияти пажӯҳиш дар он аст, ки аломатҳои китобат дар алоҳидагӣ ва усули таълими онҳо баррасӣ гардидааст. Аз ин рӯ, барои омӯзгорон ва хонандагон масъали муҳимме ба шумор меравад.

Тадқиқоти мазкур барои муҳаққиқони ояндаи илми забоншиносӣ, махсусан нафароне, ки ба усули таълими забон ва адабиёти тоҷик сару қор доранд, маводи хуёби илмӣ буда метавонад.

Натиҷа ва хулосаҳои пажӯҳиш низ эътимодбахш буда, манобеи илмӣ ва назарии ба мавзӯи рисола иртиботдошта мавриди истифода қарор гирифтааст, ки онҳо дар феҳрасти адабиёт бо риояи тартиби алифбо зикр гардидаанд.

Муваффақиятҳои қор зиёданд ва дар баробари ин бояд зикр қард, ки дар автореферат баъзе нуқсонҳо ба қашм расид, ки ислоҳи онҳо танҳо ба хотири беҳбудии қор аст:

1. Маълум аст, ки усули таълими аломатҳои китобат дар мактаб ҳоло ба таври қиддӣ ба роҳ монда нашудааст. Агар дар қори илмии мазкур аз усули интерактивӣ барои шавқовар гузаштани дарс истифода мегардид, сифати қор ранги дигар мегирӣфт.

2. Доир ба мавқеи аломатҳо суҳан гуфта, барои баъзеи онҳо ё аз назм ва ё аз наср мисол оварда мешавад. Аммо дар баъзан ҳолатҳо мисол оварда намешавад. Чунончи, дар мавриди аломати хитоб сах.8, банди б.

3. Калимаи зарурат барғалат зарурият сабт гардидааст, сах.10.

Ин камбудҳо қимати илмии рисоларо, ки дар сатҳи баланди илмӣ нигошта шудааст, ба ҳеҷ вазҳ кам намекунанд, ислоҳшавандаанд.

Рисола дар навиштани баҳши наҳв, дарсҳои қурси махсуси донишҷӯёни риштаи забони форсӣ, арабӣ, ҳамчунин барои муҳаққиқон чун воситаи таълимӣ дар донишгоҳу донишқадаҳо кӯмак мерасонад. Аҳаммияти амалии қор низ дар ҳамин зоҳир мегардад.

Фишурдаи рисола ва мақолаҳои, ки унвонҷӯ чоп қардааст, ба талабот қурра мувофиқанд.

Фишурдаи рисолаи Қамолова Гадобегим дар мавзӯи «Асосҳои лингводидактики таълими пунктуатсия ва нақши он дар саводнокии

нутки хаттию шифоҳии хонандагон дар дарсҳои забони тоҷикӣ» кори анҷомёфта буда, ба талаботи рисола нависӣ, ки ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тақозо дорад, ҷавобгӯ аст ва муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.02. – Назария ва методикаи омӯзишу парвариш (забон ва адабиёти тоҷик) мебошад.

Доктори илмҳои педагогӣ, профессор,
Муовини ректор оид ба таълими
Донишқадаи идоракунии давлатии назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Файзализода
Ҷумахон Хол

27 августи соли 2019

Маълумот барои тамос:

Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон.

ш. Душанбе, кучаи Саид Носир 33.

E-mail: f.jumakhon@mail.ru

Тел. (+992)918506324

Имзои профессор Ҷ.Файзализодаро
тасдиқ менамоям: Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси ДИД назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

27 августи соли 2019

Каримов И.